

ג ל י ו נ ר ת ל צ י ר ו ן ב פ ר ש ת ה ש ב ר ע
ערוכים בידי נחמה ליבוביץ שנה הסייעת

נשא (תשי"ג) פרק ה' א - כא (פרשת נזיר)

דעות טונות לחז"ל ולמפרשים בהשרכת הנזירות ובטאליה, מהו חטאו של הנזיר, אטר עליו לכפרו בקרבן חטאת - פ"א י"א "וכפר עליו מאשר חטא על הנפט" ואלה קצות דרכיהם בטאליה זו:

תענית כ"א ע"א: אמר שמואל: כל היושב בתענית נקרא חוטא. סבר כי האי תנא דתניא: רבי אליעזר הקפר ברבי אומר: מה חלמוד לומר (י"א) "וכפר עליו מאשר חטא על הנפט" וכי באיזה נפש חטא זה? אלא - טציער עצמו מן היין. והלא דברים קל וחמר: ומה זה שלא ציער עצמו אלא מן היין נקרא חוטא, המצער עצמו מכל דבר על אחת כמה וכמה! ר' אלעזר אומר: נקרא קדוש סנ' (ב) "קדוש יהיה גדל פרע סער ראשו". ומה זה שלא ציער עצמו אלא מדבר אחד נקרא קדוש, המצער עצמו מכל דבר על אחת כמה וכמה. ור' אלעזר - הא נקרא חוטא? ההוא דסאיב נפטיה (רש"י: טסט הכתוב "מאשר חטא על הנפט" - על טנסמא במת).

רמב"ם י"א ד"ה מאשר חטא על הנפט. רמב"ם טמונה פרקים פרק ד'. וזאת התורה הטלמה המטלמה אותנו - כמו שהעיד עליה יודעה (תה"י) "תורה ה' חמימה... מחכימת פתי...". לא צוהה דבר מעין זה, (מענויי הגוף) ואין כונתה אלא סיהיה האדם טבעי, הולך בדרך האמצעי: יאכל מה שיט לו לאכול בטווי, ויטחה בטווי, ויטכון במדינות ביזטר ובאמונה. לא טייטכון במערות ובהרים, ולא טילבט הסער ולא טיטריח גופו ויענה אותו. ונאטר עליו הדבר, לפי מה טבא לנו בקבלה בניזיר (תענית י"א)... ומביא דברי ר' אלעזר הקפר ע' לעיל. רמב"ם הלכות דעות ג' הלכה א'

שמא יאמר האדם: "הואיל והקנאה והתאוה והכבוד וכיוצא בהם דרך רעה הן ומוציאין את האדם מן העולם, אפרט מהן ביותר ואתרחק לצד האחרון, עד שלא יאכל בטר ולא יטחה יין ולא יטא אטה ולא יטב בדירה נאה ולא ילבט לבוט נאה, אלא הטק והצמר הקטה וכיוצא בהן, כגון כהני עכו"ם, - גם זה דרך רעה היא ואסור לילך בה. המהלך בדרך זו נקרא חוטא, שהרי הוא אומר בניזיר: "וכפר עליו מאשר חטא על הנפט" - אמרו חכמים: ומה אם נזיר שלא פרט אלא מן היין צריך כפרת המונע עצמו מכל דבר ודבר עאכו"כ. לפיכך צוו חכמים שלא ימנע אדם עצמו אלא מדברים טמנעהו התורה בלבד ולא יהא אוטר עצמו בנדריים ובטבועות על דברים המותרים. כך אמרו חכמים: לא דיך מה טאסרה תורה אלא טאחה אוטר עלין דברים אחרים. ובכלל זה אלו טמתענין חמיד אינן בדרך טובה. ואטרו חכמים טיהא אדם מסגף עצמו בתענית ועל כל הדברים ה' אלה וכיוצא בהם צוה טלמה ואמר: "אל תהי צדיק הרבה ואל תתחכם יותר, למה טטומם/קחלת ז.ט"ו". רמב"ם מורה נבוכים ג' מ"ח: וטעם נזירות מבוואר מאד והוא הפריטות מן היין אטר הפסיד מן הראטונים והאחרונים רבים, ועצומים כל הרוגיו... ובא מדין הגזרות מאסור כל אשר יעטה מגפן היין (ד) - להרחקה יתירה... כי הנסטר ממנו נקרא "קדוש" והוטם במדרגת כהן גדול בקדוטה, עד שלא יטמא אפילו לאכילו ולאמו כמוהו - זאת הגדולה (לו) מפני טפירט מן היין.

ראב"ע י"א ד"ה אחד לחטאת; ד"ה על הנפט.

רמב"ן י"ג ד"ה וטעם החטאת.

תורת העולה פרק ע"א: ... כמו טאמר הרמב"ם כי רפואת הנפט כרפואת הגוף... צריך להדריך עצמו בהפך מדותיו הרעות עד טיעמוד על המצוע במדות (בדרך האמצעית) שהיא הטוב בכל דבר... וזהו ענין הנזיר, כי אם נזור מטעם טראה טנשה אל חאוות העולם, צריך להפריט עצמו על קצה האחרון הטני בהרחקה גדולה - עד טירגיל עצמו לעמוד אחר כך בדרך המצוע. ולפיכך אמרה התורה "קדוש יהיה" (ה), כי עיקר קדושתו של נזיר יהיה לעתיד אחר הטלמת ימי נזרו, טיעמוד אז בענין מצוע, לא בטעה נזרו, טאו חטא ולזה נאמר (י"א) "וכפר עליו מאשר חטא...". כי הרחקה הנזיר הוא רע טצד עצמו, מאחר טכל הקצוות רעות; ולא נצטווה עליו הנזיר אלא לתכלית טוב, טיעמוד על המצוע.

ר' אנטלמה אטטרוק מדרטי התורה: "מאטר חטא" - בעבור טחקף עליו יצרו, עד טהוצרך להחזיר עצמו מן היין להכניע חמרו ורב תכונותיו ולהסיר חאוותיו הגטמיות ונמצע מן היין המטמח אלוקים ואנטים למי טיטנה ממנו לפי הצרך.

ספורנו ב ד"ה כי יפליא; ד"ה לנדר נדר נזיר; להזיר לה' ה " תער לא יעבר; ד"ה קדוש יהיה ח " קדוש הוא לה'.

- 1. מהן הדעות הטונות בענין הנזירות? סדרן לקבוצות!
- 2. במה טונה ר' אנטלמה אטטרוק בפרוטו את "החטא" מכל טאר החכמים?
- 3. א. הסבר את "הסוד" טאליו ירמו ראב"ע. (ע' ראב"ע טמות כ"א י"ג ד"ה אנה לידו.

יט לטלוח: טטובות וגם טאלות לנחמה ליבוביץ, ירוטלים, קרית מטה.